

АКТ № 199/26.01.2024 г.

приет на заседание на Гражданския съвет към ВСС
(на основание т. V.13 от приетите Правила за действие на Гражданския съвет)

На заседание на Гражданския съвет към Висшия съдебен съвет,
проведено на 26.01.2024 г., **по т. 3 от дневния ред:**

*т. 3 – Разглеждане и приемане решения от ГС към ВСС относно:
Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-1 от 2023 г.
във връзка с вещите лица и други съпътстващи материали към проекта.*

Вносител: г-жа Светла Дерменджиева, съпредседател на ГС към ВСС.

1. Гражданският съвет към ВСС, след проведена дискусия, изразява положително становище и подкрепя Проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-1 от 2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица (обн., ДВ, бр. 18/2023 г.)

2. Поддържа принципното си мнение, изразено с изпратени имейли до Министерството на правосъдието от 23.05.2023 г. и 06.06.2023 г., както следва:

2.1. В чл. 20, ал. 1 от Наредба № Н-1 от 2023 г.: „При явяване на вещо лице и отлагане на делото по независещи от него причини на същото, освен разходите, се заплаща и възнаграждение в размер на 5% на час от действащата установена минимална работна заплата за страната.“

2.2. В чл. 24, ал. 1 от Наредба Н-1/14.02.2023 г.: „За всеки действително отработен час се заплаща възнаграждение в размер на 5% от установената минимална работна заплата за страната към датата на възлагане на експертизата.“

2.3. В чл. 25, ал. 1 от Наредба Н-1/14.02.2023 г.: „За особено сложни и специфични експертизи, извършени от висококвалифицирани вещи лица, възнаграждението може да бъде увеличено със 100%.“

2.4. В чл. 25, ал. 3 от Наредба Н-1/14.02.2023 г.: „За експертизи, извършени в почивни дни, възнаграждението се увеличава със 100%, а през дните на официални празници – със 150%.“

2.5. В чл. 7, ал. 1, т. 6: В края на текста да се добави „...“, както и такива получени при допълнителна /надстроечна/ професионална квалификация, съгласно нормативната уредба. Специалните знания подлежат на поддържане и повишаване, както и отговарящи и съобразени с действащата нормативна уредба.“ *Пример: приложимите медицински стандарти, Български стандарти*

за оценяване, приложимите стандарти посочени от Институт за дипломираните експерт счетоводители и т. н.

2.6. Относно Справката-декларация по чл. 23, ал. 2 и чл. 24, ал. 2 от Наредба № Н-1/14.02.2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица, предложението е свързано с посочване на облагаемата сума във връзка със Закона за данъците на физическите лица (ЗДЛФ), поради необходимостта от правилно попълване на годишната данъчна декларация от всяко вещо лице. По ЗДФЛ се облагат получените доходи, в които няма място за възстановени разходи.

МОТИВИ:

по т. 1 по-горе: Ако се обвърже с не по-малко от 40 лв. това значи, че например и 200 лв. са напълно възможни. Това би попречило най-вече за предвидимост на разходите и структуриране на бюджета на ВСС, относно този вид разходи и плащания както и би лишило вещите лица от нормален доход, също така се избягва и субективния фактор при определяне на размера.

по т. 2 по-горе: Когато се обвързват тези възнаграждения с процент, няма да се налага постоянна корекция и гласуване на промени в Наредбата, както и се постига предвидимост на разходите по бюджета на ВСС за този вид разходи и плащания, също така предложеният процент е разумен и би се вписал във финансовите възможности.

по т. 3 и по т. 4 по-горе: Предложените проценти са по-малки от например действащите аналогични положения в Кодекса на труда, дават възможност за предвидимост и се избягва субективния фактор, също така дава възможност за по-добро разпределение и по отношение на бюджета на ВСС за тези разходи и плащания.

Защо в чл. 8, ал.1 е включена Агенцията по вписванията (АВ) при положение, че никъде другаде в Наредба № Н-1/14.02.2023 г. не се разглеждат обстоятелства, положения и задължения свързани с АВ; особено чувствителен е въпроса с възнагражденията на вещите лица, работещи за АВ и факта, че тези възнаграждения се определят по друг ред; също така режима за формиране на списъка, по който работи АВ е свързан с други нормативни изисквания. При положение, че АВ участва /чл. 8, ал. 1/ в Наредба № Н-1/14.02.2023 г. следва да се посочи в тази Наредба, че и заплащането на възнагражденията на вещите лица, работещи за АВ, се подчинява на Наредба № Н-1/14.02.2023 г., или да стане категорично ясно и разписано точно как стои този въпрос. За информация и към момента АВ заплаща по 7 лв. на час, не по Наредбата, касаеща вещите лица – тази и предходната.

3. Обръща внимание, че е необходимо да се избегне неправомерното данъчно облагане на вещите лица и отново изпраща предложение за въвеждане на Справка-декларация по чл. 23, ал. 2 и чл. 24, ал. 2 от Наредба № Н-1/14.02.2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица. *(Приложение: проект на Справка-декларация)*

Актът да се предостави на министъра на правосъдието, на работната група към Министерство на правосъдието, по компетентност, и на Висшия съдебен съвет, за сведение.

Гласуване: „за“ – 15, „против“ – няма, „въздържал се“ – няма.
Приема се.

**СЪПРЕДСЕДАТЕЛИ НА
ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС:**

**/п/
СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА**

**/п/
ЕВГЕНИ ИВАНОВ**